

«№136 жалпы білім беретін мектебі» шаруашылық
жүргізу құқығындағы мемлекеттік коммуналдық кәсіпорн

«Келісемін»

Директордың әдістемелік
жұмысы жөніндегі орынбасары

Л.А.Лесбаева

« 26 » 08 2025 ж.

«Бекітемін»

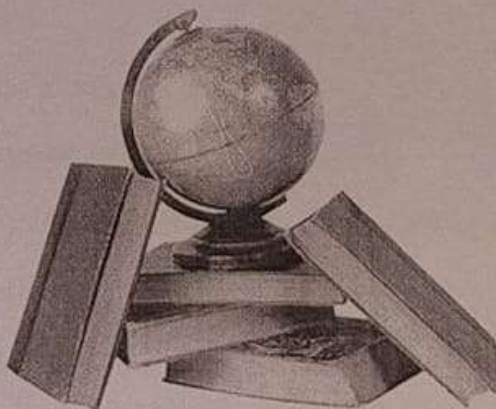
Мектеп директоры

Н.Мырзақасымова

2025 ж.

ДАРЫНДЫ БАЛАЛАРМЕН ЖҰМЫС ЖОСПАРЫ

Пәні: Қазақстан тарихы.

Пән мұғалімі: Шурабекова С.С.

Дарындылықты анықтау дамыту және ұйымдастыру.

«Қазақстан ұлы держава болуы
үшін бізге күш-қуаты, қазыр
қайраты мол, ақылды да ойлы
дарынды жастар керек»
Қ.К. Тоқаев

Дарынды балаларды анықтау жолдары

1. Дискуссия туындайтын жағдай жасау
2. Сабақ үстінде экстрималдық жағдайлар (ситуациялар) туғызу
3. Ойындар ұйымдастыру (КВН, сайыс, дебат, т.б)
4. Топтық жұмыс ұйымдастыру
5. Творчестволық потенциалын зерттейтін тәсілдер жүргізу
6. Әр оқушыға өсу деңгейін көрсететін мониторингтер жасау
7. Деңгейлеп оқыту
8. Жеке тапсырмалар беру

Дарынды бала - ол кім?

Еліміздің дамуындағы стратегиялық міндеттерді шешуде білім беру саласына тын жаналықтар, ұтымды шешімдер енгізу қажеттілігі – заман талабы болып тұр. Себебі 21 ғасыр ғылым мен техника ғасыры екендігі баршамызға мәлім. Осындай ауқымды мәселені шешудің негізгі тетіктерінің бірі – балалардың дарындылығын дамыту. Қазақстан әлем аренасына шығып, халықаралық деңгейде экономикалық және мәдени байланыстарды дамыту үшін дамыған мемлекеттермен терезесі тең болып қарым-қатынас жасауы үшін интеллектуалды элитаны қалыптастыру ісін қолға алуда.

Дарындылық-адам қоғамында және бір құндылық ретінде қаралатындықтан дарынды балалармен жұмыс істеу адам ресурсын барынша жақсы пайдалану болып табылатыны сөзсіз. Бұл бағытта мемлекет тарапынан жас талаптыларды қолдау бағдарламасы және президенттің «Дарынды балаларға арналған мектептерді қолдау мен дамыту» қаулысы. «Дарын» республикалық ғылыми- практикалық орталығы жасаған концепция қызмет етуде. Осыншалық маңызды істе жалпы білім беру мекемелерінің алар орны орасан зор, себебі онда барша бала білім алады да оның ішінде дарынды балаларда отырады. Оны байқамау, оның патенциялын дамытуға мүмкіндік бермеу қылмыспен тең ерекет. Ал соншама баланың ішінде табиғи дарынын қалай байқауға, дамытуға болады.

Бұл сұраққа жауап беру үшін негізгі екі аспектіні назарда ұстау қажет: Дарынды баланы анықтау және онымен жұмыс істеуді ұйымдастыру. Дарынды балалардың бір-бірінен айырмашылығы болғанымен, кейбір ортақ ерекшеліктерінде бар. Дегенмен ғылымда бала дарындылығын анықтайтын кей бір әдістер бар.

Олар:

- Аналитикалық(Жаппай әдіс)
- Түрлі тесттер
- Анкеталар
- Ата-ананың әңгімесі
- Мұғалімнің мінездемесі
- Диагностикалық әдіс.

Дарынды балалармен жұмыс істеу мазмұны

- Мектептегі айрықша қабілетті, дарынды оқушыларды анықтау , қолдау.
- Дарынды балалармен тұрақты, жүйелі жұмыс жасап, олардың табиғи қабілетін ашу, дамыту.
- Дарынды балалардың күнделікті сабақта алған білімі мен іскерлігін үнемі назарда ұстау.
- Дарынды баланың пәнге қызығушылығы қаншалықты деңгейде екендігін анықтап, пән олимпиадаларына қатыстыру.
- Оқушының білім-біліктілігін анықтай отырып, деңгейлік тапсырмалар беру.
- Шығармашылық ізденісін шыңдау бағытында қандай қосымша әдебиеттер пайдалану қажеттігіне кеңес беріп отыру.

Дарынды балалармен жұмыс істеуде негізгі ескеру керек?

- Балалардың пәнге қызығушылығын, білуге құштарлығын нақты анықтау.
- Балаға тапсырманы деңгеймен берін, тейінін тұрақтандыру қажет.
- Баланың мінезін – құлқың ерекшелігін білу (Негіз ұнатады, негіз ұнатпайды, қай кезде білімді жақсы мені ереді, қай кезде шаршайды? т.б.)
- Баланың бір қалыпты, жүйелі жұмыс жасауына көңіл бөлу.
- Берілген тапсырманы бірлесіп талдау.
- Бала қызығушылығына қолдау көрсету, орынды кеңес бере білудің маңызы зор.

Дарындылықты анықтау

Міндеттері:

1. Баланың жеке тұлғалық ерекшеліктерін дамыту оны қоғамда өмір сүруге психологиялық тұрғыдан дайындау.
2. Балалардың кәсіби және жеке дарындық қабілетін анықтай алуына психологиялық педагогикалық көмек көрсету.

Негізгі принциптері: Баламен жеке сыйластық және сенімді қарым-қатынас орнату.

Болжап отырған нәтиже: Оқу бағдарламасына сай білімді терең меңгерген, жеке шығармашылық қабілеті дамыған, ұлттық сана сезімі жетілген және ішкі жан дүниесін тануға, өзін өзгелермен салыстыра алатын іс – әрекетке талдау жасай алатын жоспарлау мүмкіндігін қалыптасқан тұлға.

Дарындылық анықтамасы:

1. Іс-әрекеттің сәтті орындалуын қамтамасыз ететін қабілеттік істің өзара сәйкестік сапалығын айтады.
2. Іс – әрекеттің жағдайдағы ерекшелігін, кеңінен қамтылған адам мүмкіндігі.
3. Ақылдың потенциалы немесе интелек. Оқуға, білімге жалпы танымдық мүмкіндіктер және қабілеті.
4. Баланың табиғаты арқылы дамыған қабілет туралы.
5. Таланттылық және адамгершілігінің жоғары жетістіктерге жеткізетін іс - шаралар.

Дарынды баланың сипаттамасы:

1. Интеллектуалдық сферасы.
2. Білімділік өрісі
3. Ойлау қабілеті ерекшесі тұрақты, қызығуы мол, кейде бір іспен айналысса тоқтай алмайды, өз ойын ерте жеткізеді.

**Дарынды оқушыларды педагогикалық қолдаудың тақырыптық
күнтізбелік жоспары**

2025 - 2026 оқу жылы

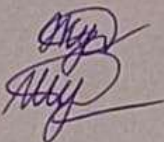
№	Тақырыбы	Сағат саны	Мерзімі
1	Алғашқы адамдардың өмірі.	1	Қыркүйек
2	Қазақстан аумағындағы тас дәуірінің тұрақтары.	1	Қыркүйек
3	Адамдардың шаруашылық өміріндегі өзгерістер және еңбек құралдарының жетілдірілуі.	1	Қыркүйек
4	Ботай мәдениеті.	1	Қыркүйек
5	Қазақстан аумағында металлургияның пайда болуы.	1	Қазан
6	Андронов және Бегазы-Дәндібай мәдениеттері.	1	Қазан
7	Қазақстан аумағында темірдің игерілуі.	1	Қазан
8	Көшпелі мал шаруашылығының қалыптасуы.	1	Қазан
9	Ежелгі көшпелілердің материалдық мәдениеті.	1	Қараша
10	Ежелгі көшпелілердің дүниетанымы.	1	Қараша
11	Сактар туралы тарихи мәліметтер.	1	Қараша
12	Тест тапсырмалары	1	Қараша
13	«Алтын адам» археологиялық олжасы	1	Желтоқсан
14	Шілікті және Бесшатыр патша қорғандары.	1	Желтоқсан
15	Шығармашылық тапсырмалар	1	Желтоқсан
16	Берел қорғандары.	1	Желтоқсан
17	Тасмола археологиялық мәдениеті.	1	Қаңтар
18	Сақ патшайымы Томирис.	1	Қаңтар
19	Шырақтың ерлігі.	1	Қаңтар

20	Сактардың АлександрМакедонский әскеріне қарсы күресі.	1	Ақпан
21	Өзіндік жұмыс	1	Ақпан
22	Үйсіндер туралы жазба деректер.	1	Ақпан
23	Қаңлылардың қалалық мәдениетінің дамуы.	1	Ақпан
24	Қаңлылардың қоғамдық құрылысы.	1	Наурыз
25	Өңірдің тарихи тұлғалары: билер, батырлар және акындар.	1	Наурыз
26	Шығармашылық жұмыстар	1	Наурыз
27	Тест тапсырмалары	1	Наурыз
28	Ғұн тайпаларының бірігуі.	1	Сәуір
29	Ғұндардың көрші мемлекеттермен қарым-қатынастары.	1	Сәуір
30	Ғұндардың Батысқа қоныс аударуы.	1	Сәуір
31	Аттила және оның жаулаушылық жорықтары.	1	Мамыр
32	Тапсырмалармен жұмыс	1	Мамыр
33	Тест тапсырмалары	1	Мамыр
34	Өзіндік жұмыс	1	Мамыр

Әдістемелік бірлестік отырысында қаралды:

ӘБ жетекшісі: Жуманиязова Ж.

Пән мұғалімі: Шурабекова С.

Дарынды оқушылар тізімі

р/с	Оқушының аты-жөні	сыныбы
1	Олжабай Раяна	5 Ә
2	Сағынбек Нұрай	5 Б
3	Бақытжанқызы Алима	5 В
4	Рустембек Даулет	5 Г
5	Амангелді Рамазан	5 И

Әдістемелік бірлестік отырысында қаралды:

ӘБ жетекшісі: Жуманиязова Ж.

Пән мұғалімі: Шурабекова С.

